

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΕΙΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φυλλοῦ

5 λεπτά 5

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ V. | ΑΘΗΝΑΙ, Κυριακή 8 Ιουνίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 45

ΡΟΔΟΚΡΙΝΑ

I

Ἐρχομαι σὺν τῷ λουλουδιῷ
Γιὰ μὴ στήνῃ νὰ ζήσῃς.
Με τὸ λουπὲρ τῆ χαρῆς.
Με τὸ βρομὸ τῆ σβόνης
Κ' ἔνα σημάδι δὲ θ' ἀφήσῃς
Κ' ἔρχομαι σὺν τῷ λουλουδιῷ
Γιὰ μὴ μὴ στήνῃ νὰ ζήσῃς.

II

Παντοτεῖνα εἶμι χαίρομαι
Καὶ μόνε στόνειρο λυπῶμαι,
Ξυπῶς καὶ βλέπεις γέλωτα
Κ' εὐδὲ τὴ λήπῃ σου θυμῶμαι,
Με τὴ χαρὰ θανάτου ἡδέου
Καὶ χαίρομαι παντοτεῖνα
Καὶ πῶ οὐδὲ στόνειρο λυπῶμαι!

III

Εἶσαι λουλουδι ἀπαθῆνο
Με κάλλη ἀνεγγίχτα καὶ μῆρα,
Μελίσσι δὲν τὰ πάτησε,
Σκια δὲν πέταξε τριγύρω
Χαίρει στον ποῦ τοῦ γράφει ἡ μοῖρα
Νὰ κόψῃ τὸ παρθένο λουλουδι
Καὶ νὰ τραγῆσῃ του τὰ μῆρα!

Βόλος ΠΕΓΚΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΛΟΥΚΑΣ ΝΟΤΑΡΑΣ

Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ποῦ μᾶς κανοναρχοῦνε οἱ σοφοὶ μᾶς εἶναι καὶ τὸ πῶς ἡ Ἄλωση μ' ὄλα τῆς τὰ δεινὰ, βλόγησε τὸν κόσμο καὶ μ' ἕνα μεγάλο καλὸ ποῦ σκόρπισε ἀμέτρητους «Λογίους» στὴν Εὐρώπη, καὶ τῆς κουβάλησε τὰ «Φῶτα» ἀπὸ τὴν Ἀνατολή. Πάντοτε κοντοστάθηκα σ' αὐτὴ τὴ θεωρία, καὶ συλλογίστικα μήπως καὶ ἡ ἐθνικὴ μᾶς φιλαυτίη τὸ παρμεγάλωσε αὐτὸ τὸ μεγάλο καλὸ. Τοῦλάχιστο Εὐρωπαῖοι ἱστορικοὶ δὲν εἶδα νὰ κίμνουν καὶ πολὺ θόρυβο γιὰ τοὺς Βυζαντινοὺς μᾶς λαμπαδοφόρους. Μὰ τὸ καθαντὸ ζήτημά μᾶς αὐτὸ δὲν εἶναι. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν τὸ καλὸ ποῦ ἔκαμαν ἀθέλητα στὴν Εὐρώπη οἱ μεγαλονόματα ἐκεῖνοι καλαμαράδες εἶτανε μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ καλὸ ποῦ κάμανε θεληματικὰ στὴν πατρίδα τους. Κι' ὅσο γιὰ τοῦτο χαίρομαι ποῦ ἕνας ἱστορικός μᾶς τοὺς κρίνει καταπῶς τοὺς ἀξίζει. Ἐπειδὴ, λέει, ἀντὶς νὰ μείνουνε στὸν τόπο τους καὶ νὰ προσφέρουν τὴ δύναμή τους στὸν ἀποκατωμένο λαὸ, ποῦ δεκατίζουνταν

ἀπὸ παιδομαζώματα, ἀπὸ σφαγὲς καὶ ἀρπαγὲς, ἀντὶ νὰ καρτεροῦνε σημά του καὶ νὰ τοῦ δίνουνε θάρρος, ποῦ κεφάλι νὰ σπκώσῃ πᾶ δὲν μποροῦσε, ἀντὶς νὰ παίρουν τὰξιώματα ποῦ εἶταν ἀναγκασιμένοι νὰ τοὺς δίνουν οἱ Τοῦρκοι, καὶ μ' αὐτὰ κίπως νὰ τοὺς μαλακῶνουνε τὰ δεσιδιά.—πῆραν τῆς γοῖνες τους, τὰ καλαμάρια τους καὶ τῆς πέννες τους, τραβήξαν κατὰ τὴν Εὐρώπη, καὶ θρονιαστικῶς στῆς ἔδρες τῆς, νὰ διδάξουνε, λέει, ἐπιστήμες καὶ φιλοσοφίες σὲ ξένους, αὐτοὶ, ποῦ τὰδέρημα τους βασανίζοντανε μέσα σὲ νύχτα βυθειὰ καὶ τρισκότεινη. Καὶ μῆτε εἶναι ὁ λόγος γιὰ τοὺς μύριους, καὶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς μεγαλύτερης φημελιῆς, ποῦ μύσηψαν ἀπὸ Μοριά καὶ ἀπὸ Κρήτη, καὶ ἀποκατασταθήκανε στὴν Εὐρώπη, καὶ φηίγκεψαν, καὶ χάθηκαν, ἴσως ὅσοι τοῦρκεψαν, ἄλλοι τόσοι. Ὁ λόγος εἶναι γιὰ τοὺς μυριοκαμάρωτους ἐκεῖνους σοφοὺς μᾶς, ποῦ ὅσο λίγοι κι' ἂν εἶτανε μποροῦσανε θάματα νὰ κάμουνε παρηγοῶντας καὶ βαλσαμώνοντας τὸν ἀφανισμένο τους τόπο.

Δυὸ αἰῶνες περάσανε γιὰ νὰναλάβῃ τὸ γένος ἀπὸ τὸ μαρτύριο αὐτὸ ποῦ τοῦ ἔδωκαν ὄχι Τοῦρκοι, ὄχι ξένοι, μόνο οἱ ἴδιοι μᾶς οἱ μεγάλοι, μὲ τὸ νὰ φροντίζανε πῶτερο γιὰ τὴν πέτσι τους παρὰ γιὰ τῆς εὐγενικὲς ἰδέες ποῦ γράφανε καὶ διδίσκανε. Δυὸ αἰῶνες ὥσπου νὰ ὑπερέσῃ νὰ θγάξῃ πᾶλι ὁ Τόπος ἀπὸ τὰ Σκολεῖα του ἄντρες μὲ νοῦ βουικτικὸ καὶ πολιτικὸ, ἄντρες ποῦ νὰ τὸν ὀδηγοῦνε, καὶ νὰ τοῦ δίνουν ἐλπίδα καὶ δύναμη.

Ὁ Λουκάς ὅμως ὁ Νοταράς, ποῦ καὶ σοφὸς εἶταν ἔξοχος, καὶ πολιτικὸς ἐμπειρος, δὲν ἀκολούθησε τὸ κοπάδι στὴν «Ἐσπερία». Φαίνεται πῶς εἶτανε τῷ Νοταράδων ἡ μοῖρα τους νὰ μείνουν καὶ νὰ ἐγκαινιάσουν τὰ περιζήκουστα μαρτύρια τῆς Ρωμιοσύνης. Πρῶτο θυμῶ ἐπεσε ὁ ἀδερφὸς τοῦ Λουκά, πρὶν ἀκόμα ἀπὸ τὴν Ἄλωση. Τὸ καθαντὸ ὅμως ἐγκαινίασμα τοῦ ἠρωτισμοῦ καὶ τοῦ μαρτύριου τόκαμε ὁ Λουκάς, ὁ ἀληθινὸς αὐτὸς εὐγενὴς, ποῦ προτίμησε, πρῶτα νὰ πολεμήσῃ σημά στὸ δόξασημένο του Βασιλέα, καὶ κατόπι νὰ κυλιστῇ τὸ κεφάλι του μέσα στῶν παιδιῶν του τὴν αἷμα, παρὰ νὰ κρυφοφύγῃ στὴν Ἰταλία, καὶ μὲ μὴ ξερὴ γραμματικὴ νὰ μαζεῖν τιμὲς καὶ δόξες ἀπὸ ξένους Ἀρχόντους καὶ Μεγιστάνες.

Ὁ Καταχτητὴς, ἡ τετραπέρατη ἐκεῖνη πύρραλη, ποῦ ἔκριν' εὐλόγο νὰ καλοπιῖνῃ καὶ νὰ φοροτῶνῃ τιμὲς καὶ ἀξιώματα τὸ Σχολαῖριο, στὸ Λουκά δὲν πρόφταξε νὰ προσφέρῃ ὅσα μεγαλεῖα τοῦταξε ἄμα πρωτομπῆκε στὸ πεσμένο Βυζάντιο. Καὶ δὲν πρόφταξε, ἐπειδὴ ὄρεξη ἄγρια κι' ἀκόλαστη θάλωσε τὸν πολ.

τικὸ του τὸ νοῦ. Τὴ δευτέρη μέρα μετὰ τὴν Ἄλωση ἔκαμνε μεγάλο ξεφάντωμα ὁ Μεχμέτης. Στὸ ξεφάντωμ' ἀπάνω θυμῆθηκε τοῦ Νοταρά τὸ νεώτερο τὸ παιδί, τὸν Ἰσαΐκιο.— «Ἐνὼς ζω, δὲν μπορῶ νὰ παραδώσω τὸ παιδί μου στὴν ἀτιμῖα—εἶταν ἡ ἀπάντησι τοῦ Νοταρά στὸν Ἀρχιεπισκοπὸ ποῦ ἔφερε τοῦ Μεχμέτι τὸν ἀνάντροπο μῖνημα. Ἐγὶνε ὄξω φρενῶν ὁ Μεχμέτης Θεοῦ ἔγινε ὁ μεγαλόκαρδος ὁ φίλος τοῦ Σχολαῖριου Ἀρπάξει τὸ παιδί μὲ τὴ βία, καὶ προστάζει νὰ σφαγοῦν κι' ὁ Λουκάς καὶ ἄλλα παιδιὰ του.

Χαρούμενος πύγαινε στὸ μαρτύριο ὁ Νοταράς, λέει ἕνας του σύγχρονος. Καὶ βλέποντας ἔν' ἀπὸ τὰ παιδιὰ του τρομαγμένο, σὸν ἄλλος Σακράτης τὸ μᾶλλονσε ὁ δίστυχος καὶ τοῦ εἶπε: «Ποῦ εἶναι, παιδιὰ μου, ὅσα μούταξες τόσες καὶ τόσες φορὲς, πῶς «πρόθυμα θάποθάνῃς γιὰ τὸν πατέρα σου;» «Ποῦ εἶναι ἡ ἀγάπη σου;» «Ἡ θαρρεῖς πῶς «ἀνθρώποι μόνο τάκοῦνε αὐτὰ, κι' ὄχι κι' ὁ Θεός;» «Πῶς θὰ τότε δῆς στὸ πρόσωπο τὸ «Ἐδ ὕστερ' ἀπὸ τέτοιο φόβο;» Καὶ ποῦ εἶναι ὁ πατριωτισμὸς σου, ἡ ἐθνικὴ περηφάνεια «κι' ἡ εὐγένεια;» Δὲν βλέπεις πῶς ὄλα τὰ χάρησαμε;» «Ἄς μᾶς μείνῃ κἂν τὸ φρόνημα τὸ «γενναῖο, κι' ἄς ἀποθάνουμε ὅπως μᾶς ἀξίζει.»

Μὲ τέτοια λόγια ἀφοῦ τοῦῶσε θάρρος τοῦ ἀγρωτοῦ, γύρισε κατὰ τὸ Δῆμο καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐφοῦ κόψῃς τὰ παιδιὰ, τότες κόψε «κι' ἐμένα». Καὶ σὸν εἶδε τὰ κεφάλια τους κυλισμένα στὸ αἷμα, «Δέξαι μου τὴν ψυχὴν, Χριστὲ Βασιλεῦ» εἶπε, καὶ πέρασε στὴν Ἀθανασία ὁ πρῶτος σκλαβωμένος μεγάλος Ἰωάννης ποῦ ἤξερε νὰποθάνῃ.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ο ΑΛΛΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Τὸν πρῶτο κίνδυνο δὲν τὸν ἐγλυτώσαμε. Ἡ ἔκθεσι τοῦ Ζαπτεῖου ἀναίξε. Ἐβγαλε λόγος κι' ὁ κ. Κορδελλας. Τὴν ἐπεσκέφθηκε καὶ ἡ Βασ. Οἰκογένεια. Τὴν περιφρουροῦν καὶ τὰ ὄργανα τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας. Λειτουργεῖ καὶ τὸ καζινὸ τῆς. Κι' ὄλα πᾶνε καλὰ καὶ ἀγία. Καὶ τὸ ταμεῖο τῆς ἀκόμη καλλίτερα.

Μένει ὅμως τώρα ὁ ἄλλος κίνδυνος, ὁ φοβερῶτερος. Καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔχει καθῆκον νὰ νοῖξῃ τὰ μάτια τῆς καὶ νὰ τὸν ἀποσοθήσῃ. μὴ ἀρκουμένη στὴν ἀμφοισθημένη διορατι-

κώτρητα του κ. Διακοπούλου, του επιτρόπου της.

Και ο άλλος κίνδυνος, ο οποίος ήμπορεί να γονατίσει κυριολεκτικώς το Έμπόριο και την Βιομηχανία μας, είναι η άπνομη των βραβείων.

Δηλαδή: Καθολου παράδωξον να βραβευθῆ ένας έβδομης τάξεως έμπορος ή βιομηχανος, μόνον και μόνον διότι έφρόντισε να καλοπληρώσῃ τὸ βραβεῖόν του, και να επαινεθῆ ή και να μὴ μνημονευθῆ καθολου ένας άλλος από τους πρώτους. Ο κόσμος, βλέπετε, εκθεση ακούει κ' εκθεσι πιστεύει. Ποῦ να ξέρῃ ο καθένας πῶς μιὰ τέτοια εκθεση ήμπορεί να είναι απλούστατα μιὰ χρηματολογική επιχείρηση και τίποτε παραπάνω;

Ένας από τους πρώτους καταστηματάρχας της ὁδοῦ Σταδίου μᾶς έλεγε οτι πρ' ὀλίγου καιροῦ ἀκόμη έλαβε πρόσκληση από μιὰ τέτοια Εὐρωπαϊκή εκθεση να στείλῃ εκθέματα από τὸ κατάστημά του. Έν ὑστερογράφῳ δὲ τοῦ έλεγαν οτι για τὸ βραβεῖον ήμπορεί να συμβουλευθῆ τὸ «έσωκλείστως ἀποστελλόμενον ιδιαίτερον τιμολόγιον».

Αν έχῃ και ή εκθεση τοῦ Ζαπτείου τέτοια τιμολόγια βραβείων, δὲν τὰ ξέρουμε, ἀφοῦ δὲν τὰ είδαμε. Είδαμε ὅμως και βλέπουμε τὸς ἄλλα πράγματα, ὡστε καθολου παράδωξο να φανῆ και να επιδειχθῆ κι' αὐτὸ καμμιά μέρα στοὺς ενδιαφερομένους.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΨΕΥΤΙΑΣ

Ένα συνέδριο εκπαιδευτικὸν τὸν Μάρτη τοῦ 1904 ἐπέσχειται να συγκεντρώσῃ στὴν Ἀθήνα ὅλους τοὺς δασκάλους τοῦ μέθο και ἔξω Ἑλληνισμοῦ. Καλῶς να κοιτάξουν, ἀφοῦ καθὼς φαίνεται μεγαλα και σωτήρια πράγματα θὰ κατορθώσῃ ή συγκεντρωσι αὐτὴ για τὴν φτωχὴν εκπαιδευσί μας. Τόση είναι ή βεβαιότητα στο ζήτημα αὐτὸ ὡστε δὲν έλειψαν και ἀρθρογραφίαι λιθαινίζοντα τοὺς διοργανωτὰς τοῦ συνεδρίου για τὴν σοφὴν ἐμπνευσί τους, και μακαρίζοντα τὴν εκπαιδευσι ποῦ βρῆκε ἐπὶ τέλους τὸ

φάρμακο τῆς ἀρρώστειας τῆς. Έμένα να μοῦ επιτρέψετε να μὴ βλέπω τὰ πράγματα τόσο ρόδινα, ὡστε ή εἰδησι τοῦ συνεδρίου να μ' ἀφήνῃ ὅλωρ διόλου ἀσυγκίνητο. Ζευξέκας, θὰ πῆτε, μαγνητοφῶρες Ρωμείκες πάλι. Να πῆτε ὅ,τι θέλετε, ἀλλὰ έμένα κάτι μοῦ λέει πῶς τὸ συνέδριο αὐτὸ είναι ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένο σ' ἀποτυχίαν ἐπὶ τὴν ἐποφῆ ἐννοεῖται ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων. Μὲ τὸ λέει τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου, τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ Δασκαλισμὸ και στενοκεφαλίαν. Και στὰ χάλια ποῦ βρῖσκειται ή Παιδεία μας δὲν θὰ τὴν σώσῃ τὸ συνέδριο με τοὺς δασκάλους του, θὰ τὴν σώσῃ μόνον τὸ τσεκουρι, τὸ τσεκουρι ποῦ θὰ πέρσῃ ἀλύπητα παντοῦ, ποῦ θὰ τα γκρεμίσῃ ὅλα και ὅ' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πάλι να δημιουργῆ. Βλέπετε οἷς τέτοια γενναῖα πρόθεσι στο πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου; Ἀντιθέτως μάλιστα. Ο Δασκαλισμὸς διατηρεῖ ὅλα τὰ δικαιώματά του και προβάλλει τὴν μύτη του ἀπὸ ὅλες τις μεριές. Έλάτε να τριψοῦμε τὴν μύτη του στο χῶμα για να μὴ δηλητηριάξῃ με τὴν ἀκάθαρτη πνίή του τὴν ψυχὴ μας.

Και ποιά είναι αὐτὰ ποῦ ἀναλαμβάνουν να βγάινουν τὴν παιδεία ἀπὸ τὸν βόρβορον ποῦ κυλιέται χροῖνα τώρα; Έλάτε να τοὺς γνωρίσουμε. Ο κύριος Βικέλας. Σοφὸς ἄνθρωπος. Έχει γράψῃ και βιβλία. Ἀλλὰ ὁ μεγαλύτερος τίτλος του είναι βέβαια ή διὰσι του στο ἀσάλλογο πρὸς διὰδεδον ὀφελίμων βιβλίων. Ἡξέρετε οἷς σχολαστικώτερον ἔργο; Ἡξέρετε πανηγυρικώτερον ἀποτυχίαν; Τί μᾶς κοπανίζουν κάθε μέρα τίς χιλιάδες τῶν βιβλίων ποῦ ξεδοῦνται; Διαβάζονται τὰ βιβλία αὐτά; Και ἂν διαβάζονται, έχουν να κάνουν τίποτε με τὴν ψυχὴ ποῦ αἰσθάνεται; Ἐμεις έχουμε μιὰ ἰδέα, πῶς τὰ βιβλία αὐτά έχουν τὴν μεγαλύτερη κυκλοφορίαν ὅχι στις λαϊκὲς τάξεις ποῦ δὲν τὰ καταλαβαίνουν, ἀλλὰ στοὺς κέκλους τῶν λεγόμενων ἀνεπτυγμένων γαιτρῶν, δικηγῶνων και λοιπῶν, ποῦ με τὸ μέσο αὐτὸ βρῖσκουν τὴν εὐκαιρία χωρὶς πολὺ κόπο να μύθουν ὅσα δὲν ξέρουν. Ἀλλὰ ὁ ἀσάλλογος ἔγινε για τοὺς ἀνεπτυγμένους ποῦ θέλουν να συμπληρώσουν τίς γνώσεις των ή για τὸν πλὺτὸ λαόν; Βισιλεύει ὁ Δασκαλισμὸς στο ἀσάλλογο αὐτὸ ή ὄχι; Ἀν δὲν ἦταν στὴ μέση ὁ Δασκαλισμὸς, δὲν θὰ γράφονταν τὰ βιβλία αὐτά στὴν ἀληθινὴ, στὴν ζωντανὴ γλώσσα; Και δὲν θὰ ἦταν τότε ἄξιος εὐγνωμοσύνης ὁ κ. Βικέλας ἀπὸ ὅλο τὸ ἔθνος, ποῦ διψᾷ για μύθισι και νερὸ δὲν βρῖσκει, γιατί τοῦ στεριεύουν ὅλες τίς πηγές ή Βικέλαδες; Ένας τέτοιος ἄνθρωπος ἔμπορεῖ να κάμῃ τίποτε καλὸ για τὴν εκπαιδευσι; Ἀμ ὁ Δροσίνης θὰ μοῦ πῆτε: Ἀλάθεια ὁ Δροσίνης. Τρυφερός ποιητής. Μὰ περιορισμένο μυαλό. Κοιτάξτε και τὴν Ἑθνικὴ Ἀγωγή. Βετυχημένη στο Δασκαλισμὸ και μιὰ πιότοτυπὴ στις ἰδέες, στὴ γλώσσα. Ξεκάνει, βλέπετε, ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πῆθημα τῆς «Ἐσθίας» και ἀναγκαστικὸς τὸν Δασκαλισμὸ. Ὅσο για τὸν Ἀργυροπούλο δὲν καταλαβαίνουμε τί δουλειὰ έχει

στο συνέδριο. Ἡ μήπως θὰ ἐφαρμόσουμε τὸν ηλεκτισμὸ για να κινήσουμε τὰ νεῦρα τῆς παράλυτης Παιδείας μας; Ἀπὸ τέτοιους ἄνθρώπους, ἀπὸ τέτοιο πρόγραμμα, περιμένετε με τὰ σωστά σας καλὸ για τὴν εκπαιδευσι; Ἀναμόρφωσι τῆς Παιδείας σ' ἔλεγον. Και ἔμπορεῖ να γίνῃ οἷς τίς για ἀναμόρφωσι χωρὶς να συζητηθῆ τὸ ζήτημα τῆς ἀληθινῆς γλώσσας, χωρὶς ή γλώσσα τοῦ ἔθνους να λάβῃ στὰ σχολεῖα μας τὴν θέσι ποῦ τῆς ἀνήκει; Και ἔμπορεῖ να γίνῃ συνέδριο χωρὶς νακοῦσῃ μέσα ή φωνὴ ἐνὸς Παλαμῆ; ἐνὸς Ψυχάρη; Τί; Μὲ δασκαλισμὸς θὰ ζοῦμε αἰώνια; Και τί τόφελες ἂν μαζευτοῦν μεθυστικο χάλιοι δασκάλαι και ἀνταλλάξουν τίς σοφές γνώσεις τους ποῦ μαρτυροῦν μι ὕψλα και χωματίλα; Ἀλλὰ, κύριε Δασκάλαι, δὲν θὰ καταλάβετε ἐπὶ τέλους πῶς αἰμα κοπανίζετε ὅταν θέλετε να ἀναμορφώσετε τὴν παιδείαν χωρὶς να δείξετε τὸν ὀφειλόμενο σεβασμὸ στη γλώσσα τοῦ ἔθνους;

Σπάρτα. ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΕΝΑ ΠΑΡΑΣΗΜΟ

Αν δὲν είχαν ξεπέσει τὰ παράσημα, τὰ Ἑλληνικὰ ἰδίως, στις ἡμέρες μας, θὰ ήμποροῦσε να συγχαρῆ κανεὶς τὸν κ. Ματσούκα, διότι ή Πολιτεία ἀναγνωρίζουσα τους εὐγενεῖς ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ στόλου κόπους του, τοῦ ἐκάρρωσε στο στήθος ἕνα παράσημο, ὅπως κερρώνουν στις προθήκες τῶν Μουσείων τὰ διάφορα ἔντομα.

Δυστυχῶς ὅμως τόση σπατάλη παρασῆμων γίνεται και τόση ἀσυλλογιστὴ ἀπονομὴ αὐτῶν, ὡστε ὅταν ἀπονέμεται σὲ κανένα ποῦ ἀξίζει τὸν κόπο, ἀντὶ να συγχαρῆ τὸν παρασημοφορηθέντα, σπρώχνεται και χωρὶς να τὸ θέλῃς να συγχαρῆς τὸ παράσημο, ποῦ ἐτιμήθηκε στὰ στήθη ἐκείνου ποῦ τὸ πῆρε.

Ἡ παρασημοφορία τοῦ κ. Ματσούκα, μόνον ἔτσι ήμπορεῖ να χαρακτηρισθῆ. Κι' ἀφοῦ τᾶφερε ὁ λόγος, ἀξίζει να σᾶς δώσουμε τὴν τιμὴ ποῦ ἔκοψε για τὰ μιγχιλιπιδία αὐτά, ἕνας Ἀθηναῖος ἐνεχυροδανειστής, ὁ ἑποῖος δέχεται και παράσημα ὡς ἐνέχυρο.

Για τὸν ἀργυροῦν σταυρὸ, ποτὲ δὲν δίνει περισσότερες ἀπὸ τίς πέντε δραχμὲς. Για τὸν χρυσοῦν δίνει και δεκαπέντε. Για τὸν Ταξίαρχη, ἀνεβαίνει και τὸ εἰκοσιπεντὸδραχμο. Μεγαλόσταυρος ἀκόμη δὲν τοῦ παρανιάστηκε, ὡστε δὲν ἀποφάσισε τί ήμπορεῖ να δώσῃ και γι' αὐτόν.

Αὐτ' είναι ή ἀγοραία ἀξία τῶν παρασῆμων.

Ο κ. ΙΕΡΕΜΙΑΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΤΙΜΩΝΑΣ Ο ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ

ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

Πλοῦτος. Γιατί, με τὴν ἀλήθεια, με κακομεταχειρίζοτανε και με σκορπούσε και με κατακομάτιαζε, ἂν και τοῦ ἤμουνα πατρικός του φίλος και σχεδὸν με διχάλια μ' ἔδιωχνεν ἀπ' τὸ σπίτι του, (σὺν ἐκείνους ποῦ πετοῦν τὴ φτώχια ἀπ' τὰ χέρια τους). Λοιπὸν θὰ πᾶω πάλι για να με παραδόσει στους τσανκογλείφτες και στους κόλακες και στις παστρικές; Στέλνε με, ὦ Δία, σ' ἐκείνους ποῦ θὰ νοιώσουν τὸ χάρισμα, ποῦ θὰ με περιποιηθῶν, ποῦ ἐγὼ τοὺς εἶμαι ἀκριβὸς και πολυαγαπημένος; κι' αὐτοὶ οἱ

πλεονέχτες ἂς κάνουν συντροφιά με τὴ φτώχεια, ποῦ τὴ θαροῦν καλλίτερη ἀπὸ μᾶς, κι' ἀφοῦ πάρουν ἀπ' αὐτὴ τομάρι και ἀξίνα, ἂς μένουν φχαρισστημένοι να κερδίζουν κακολοισμημένοι τέσσερες ὀβολούς τὴ μέρα, ἐνὸς σκόρπαγιν στο βρόντο δεκατάλαντα χαρίσματα.

Δίαις. Δὲ θὰ σοῦ κάνει πιὰ τίποτε τέτοιο ὁ Τίμωνας, γιατί καλὰ τὸν δίδαξε τὸ ξινάρι — ἐξὸν ἂν δὲν τὸν σφάζῃ καθήλου ή μέση του — ὅτι πρέπει να προτιμᾷ ἐσένα παρά τὴ φτώχεια. Μὰ ἐσὺ μοῦ φαίνεσαι πῶς εἶται πολὺ παραπονώρης, ἀφοῦ τώρα μοῦ κατηγορεῖ τὸν Τίμονα, γιατί ἀνοίγοντας διάπλατες τίς θύρες σ' ἄφινε να τριγυροῦς λεύτερα, χωρὶς να σὲ κρύβει, οὔτε να σὲ ζηλεύει. ἐνὸς ἀπ' ἐναντίας ἄλλοτες θύμονες με τοὺς πλούσιους, λέγοντας πῶς σὲ καλοσφαινοῦσαν μέσα με μάνταλους και κλειδιά και σφραγίδες, ποῦ δὲ ἔμπορούσες οὔτε στο φῶς να ξεπροβάλεις. Αὐτὰ δὲ μοῦ προσκλαιγόσουν, λέγοντας πῶς σὲ πιάνει ἀγκούσα μες στο βαθὺ σκοτάδι και γι' αὐτὸ μᾶς φαινόσουναι κτρινηζῶναι και γιομάτος σκοτούρες, με καμπουρισμένα τὰ δάχτυλα ἀπ' τὴ συνείθεια ὅλο να με τρεῖς, και φοβέριζες, πῶς θὰ τοὺς φύγεις, ἂν βρεῖς εὐκαιρίαν και θαροῦσες ὅτι ἦταν πολὺ ροβερό πρᾶμα να ζῆς παρθένος, τὴν τὴ Δανάη, μες σὲ χαλκω-

ματένο ή σιδερένιο ταμειὸ και ν' ἀναθρέφεται ἀπὸ τσιγκουνήδες και πικρόνηρους δασκάλους, τὸν Τόλο και τὸ Λογχριασμὸ.

Τοῦλάχιστο ἔτσι ἔλεγε: πῶς δὲν κάνουν αὐτοὶ καλὰ, ἀφοῦ σ' ἀποθυμοῦν τόση πολὺ, να μὴν κοτᾶνε να σὲ χαροῦν, ἂν και τοὺς εἶνε βολετὸ, οὔτε να κάνουν τὴν πεθυμιά τους ὅπως θέλουν, ἀφοῦ εἶνε νικοκούρηδες να κάνουν ὅ,τι θέλουν, παρά να ξαγρυπνοῦν για να σὲ φυλάνε και να κοιτοῦν μ' ὀλάνοιχτα μάτια στὴ σφραγίδα και στο μάνταλο, νομίζοντας πῶς εἶνε ἀρκετὴ ἀπόλαψῃ ὅχι τὸ να μποροῦν αὐτοὶ να σὲ χαροῦν, παρά να μὴν ἀφίνουν και κανέναν ἄλλο να σ' ἀπολάψῃ, ὅπως ἔκανεν ή σούλα στο παχνί, ποῦ οὔτε αὐτὴ ἔτρωγε τὸ κριθάρι, οὔτε τ' ἄλογο, ποῦ πεινοῦτε, τᾶφινε να φάει. Κι' ἀκόμα τοὺς περιγελοῦσες ποῦ τσιγκουνεύονταν και σὲ φύλαγαν και, τὸ πιὸ παράξενο, ζήλευαν τὸν ἑαυτό τους, χωρὶς να ξέρουν ὅτι κάποιος καταραμένος δούλος ή ἐπιστάτης ή δάσκαλος τῶν παιδιῶν, ἀφοῦ μπεῖ μέσα κρυφὰ θὰν τὰ κάνει θάλασστα, ἀφίνοντας τὸν κακομοῖση και ἀγριάνθρωπο ἀρέντη να ξαγρυπνάει με τοὺς τόκους κοντὰ σὲ κᾶνα θαμπερό και στενόστομο λογχαρῆ με στεγνὸ φυτίλι. Γιατί λοιπὸν δὲν εἶνε ἄδικ' αὐτά, να κατηγορεῖς δηλαδή,